

Üdvözet az olvasónak

„Ha mozgalmat akarsz, indíts újságot – hangzott a 20. század elején a népszerű szentencia. Nagy kérdés, hogy vajon száz évvel később, a mindennapivá váló online csodák árnyékában, egy olyan önállóságra törekvő tudományterületnek, mint az »információs társadalom«, még mindig arra kell-e törekednie, hogy folyóirat megjelentetésével és fenntartásával igazolja létjogosultságát, illetve szervezze művelőinek szakmai-kapcsolati rendszerét? A nemzetközi tudományosság, úgy tűnik, kellőképpen csattanós választ adott a kérdésre (...)

Ennek megfelelően a kérdést inkább úgy kellene feltennünk, hogy vajon szükség van-e ebben a sorban önálló, magyar nyelvű társadalomtudományi periodikára? Ám inkább fordítsunk egyet a dolgon, és közelítsük meg így: indokolja-e bármi, hogy éppen az információs társadalomnak ne legyen (legalább negyedéves) orgánuma?

Hazánk a témakörnek (illetve a formálódó új tudományterületnek) mind társadalomelméleti, mind politikai adaptációja szempontjából – minden igyekezet és rész-eredmény ellenére – elmaradni látszik a világtól. Pedig éppen a téma lassú térfoglalásának, »nagykorúsodásának« szakaszában vált különösen fontossá, hogy a döntés előkészítés és a közvélemény-formálás terepeit meghatározó szakmai kör (felsőoktatás, kutatók, pedagógusok, vezető köztisztviselők, vállalatvezetők, a médiaértelmiség) reprezentatív fórummal rendelkezzen, ahol egyszerre tájékozódhat, vitatkozhat, és kaphat a felszínes sajtókommentároknál mélyebb elemzést az információs korszak jelenségeiről.

Hasonlóképpen fontos, hogy a magyar kutatók bekapcsolódjanak a téma nemzetközi véráramába, ismerjék a vezető diskurzusokat és publikációs fórumokat, sőt egy idő után maguk is alakítói lehessenek ezeknek. És fordítva: az éppen külföldön dolgozó és alkotó kutatók folyamatosan naprakészek lehessenek, miről gondolkodnak, írnak és vitáznak az »itthoniak«.

2001 vége felé többek között ezekkel a gondolatokkal és célkitűzésekkel indult az Információs Társadalom folyóirat, melynek immár XV. évfolyamát tartja kezében (vagy látja éppen kijelzőjén) Olvasónk. Az elmúlt tizenöt évre visszatekintve talán elmondhatjuk, hogy a magunk elé kitűzött program jelentős részét sikerült megvalósítanunk: lapjainkon komoly viták zajlottak, mind a társadalom, mind a politikacsinálók számára kulcsfontosságú tématerületeket dolgoztunk fel, miközben éppúgy folyamatos megjelenést biztosítottunk az információs társadalom kutatás hazai „nagy öregjeinek” (határainkon innen és túl), mint ahogy rengeteg feltörekvő fiatalnak. Mindeközben online archívumunknak (és számos, a téma „klasszikusát” bemutató cikkünknek köszönhetően) a hazai felsőoktatás számára is sikerült egy olyan tudásbázist kialakítanunk, melyhez bátran fordulhatnak az egyre szaporodó, információs társadalomhoz kapcsolódó kurzusok oktatói és hallgatói. Természetesen nem mondhatjuk, hogy folyóiratunk ezen időszak alatt mentesült volna a kisebb hullámhegyek-hullámvölgyek hatásaitól, melyek a hazai információs társadalom kutatásában, valamint a szaktudományos folyóiratok finanszírozásának többnyire

inkább mostoha módjában tapasztalhatók, de a kisebb-nagyobb nehézségek ellenére hiszünk, hogy sokak számára nyújtottak értéket az eddig megjelent lapszámaink.

A múlt felidézése azonban nem lehet öncélú, és szerkesztőségünk is elsősorban a jövőbe tekint. Eredeti célkitűzéseinket ugyanolyan aktuálisnak érezzük, mint egykoron. Az információs társadalom kutatásának továbbra is szüksége van egy átfogó, az új gondolatok megjelenítésének, azok megvitatásának, az átgondolt, szakmai alapokon nyugvó párbeszédnek helyet adó orgánusra. A háttérben zajlanak az előkészületek arra, hogy 2016-tól folyóiratunk – értékei megőrzése mellett – megújult formában jelenjen meg: szerkesztőbizottságunk bővülése, a szerkesztési folyamat átalakítása (melynek keretében terveink szerint többek között bevezetésre kerül a szakmai bíráló (peer review) is), valamint internetes jelenlétünk felfrissítése reményeink szerint mind ezt a célt szolgálja majd.

Addig azonban fogadják szeretettel jubileumi évfolyamunk első számát, melyben a hangsúly leginkább a mobil eszközök oktatásban történő hasznosítására került, több, a területen végzett kísérlet és felmérés eredményét publikálják szerzőink. Kalóz Eszternek köszönhetően a közösségi gazdaság és fogyasztás témájáról olvashatunk nagyobb lélegzetű összefoglalót, mely nem nélkülözi a hazai kitekintést sem. Jakobi Ákos az információs korszak egyenlőtlenségeinek térbeli megjelenését, illetve annak feltárási módozatait mutatja be, míg Iványi Márton elméleti írásában a technológia, az utópianizmus, a szkepszis és a posztmodern kapcsolatát elemzi.

Köszönjük mindazoknak, akik az elmúlt tizenöt évben írták, olvasták és terjesztették lapunkat, mostani számunkhoz pedig jó olvasást kíván:

a szerkesztőség